แนวปฏิบัติการตรวจคัดกรอง และการตรวจหาเชื้อไข้หวัดนก

(สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข)

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

(กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ฉบับมีนาคม 2566)

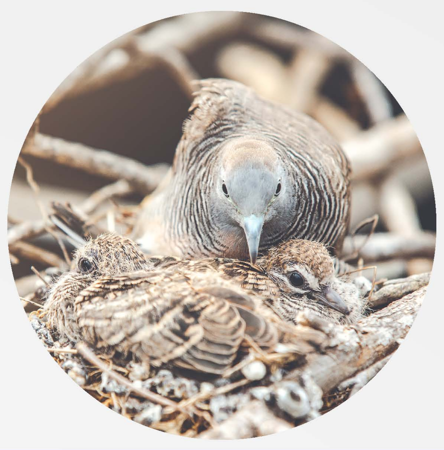

แนวทางและเกณฑ์การเฝ้าระวังโรค

หากพบผู้ป่วยมีไข้

(ไม่จำกัดเพศ/สัญชาติ/อายุ)
และมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง
ได้แก่ ไอ ปวดกล้ามเนื้อ หายใจผิดปกติ
(หอบเหนื่อย หรือ หายใจลำบาก)
ให้สอบถามประวัติเสี่ยง

ประวัติเสี่ยง ช่วง 14 วันก่อนป่วย

1. สัมผัสสัตว์ปีกทั้งปกติป่วย/ตาย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่อาจพบเชื้อ
2. อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีสัตว์ปีกป่วย/ตายผิดปกติ หรือพบเชื้อในสัตว์/สิ่งแวดล้อม
3. มีอาชีพเกี่ยวข้องกับสัตว์ปีก เช่น ทำงานในโรงงานชำแหละสัตว์ปีก/ฟาร์มสัตว์ปีก
4. สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยันโรคไข้หวัดนก
5. เดินทางมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนก

หากพบผู้ป่วยมีอาการ และมีประวัติเสี่ยงดังกล่าว

ให้เก็บตัวอย่าง nasopharyngeal swab
และ throat swab ใส่ในหลอดเดียวกัน
และ**เก็บตัวอย่างซีรั่ม 2 ครั้ง ห่างกัน 14-21 วัน** เพื่อตรวจทางห้องปฏิบัติการ
(กรณีมีปอดอักเสบ/ใส่ท่อช่วยหายใจ ให้เก็บตัวอย่างเสมหะ หรือ ET suction ร่วมด้วย)

การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

- ตรวจหาเชื้อ/สารพันธุกรรมของเชื้อ ด้วยวิธี RT-PCR และวิธีเพาะแยกเชื้อไวรัส (Viral isolation)
- ตรวจหาภูมิคุ้มกันของเชื้อ (Serology) ด้วยวิธี Micro neutralization test (NT)

ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจหาเชื้อ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกแห่ง, สถาบันบำราศนราดูร, คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล, คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิยามผู้ป่วย

- **ผู้ป่วยสงสัย** หมายถึง ผู้มีอาการและประวัติเสี่ยงดังกล่าว
- **ผู้ป่วยเข้าข่าย** หมายถึง ผู้ป่วยปอดอักเสบรุนแรง/ระบบหายใจล้มเหลว/เสียชีวิต ที่มีประวัติเสี่ยง
  ผู้ป่วยปอดอักเสบกลุ่มก้อน/บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ที่มีประวัติเสี่ยง
- **ผู้ป่วยยืนยัน** หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเป็นบวก

---------- **การรายงาน** ให้รายงานผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน ในระบบเฝ้าระวังโรค 506 **รหัสโรค 91** ----------

แนวทางการสอบสวนโรค

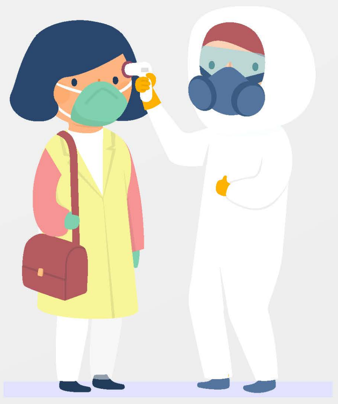

ดำเนินการตั้งแต่พบผู้ป่วยสงสัย หรือผู้ป่วยปอดอักเสบเสียชีวิตไม่ทราบสาเหตุ
หรือแพทย์สงสัยไข้หวัดนก ภายใน 24 ชั่วโมงหลังรับแจ้ง
และรายงานในโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด สอบสวนโรคในพื้นที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อดูประวัติเสี่ยง

ข้อมูล : กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

จัดทำ : 2 มีนาคม 2566